

DODATKOWE INFORMACJE DO WYLICZANIA STYPENDIUM SOCJALNEGO

Dochód uzyskany i dochód utracony

"Utrata dochodu" i "uzyskanie dochodu" - najogólniej mówiąc służą aktualizacji wyliczeń opartych na roku 2017. W sytuacjach, gdy w momencie składania wniosku, w stosunku do roku 2017 zaszły zmiany w dochodach członków rodziny (brak obecnie źródła dochodu, które w 2017 r. występowało, czyli nastąpiła "utrata dochodu" lub pojawiło się nowe źródło dochodu, którego nie było w 2017 r., czyli nastąpiło "uzyskanie dochodu") - należy wyliczenia oparte na roku 2017 odpowiednio zweryfikować.

W przypadku utraty dochodu w roku 2017 lub po roku 2017 ustalając dochód danej osoby z roku 2017 - **nie uwzględnia się dochodu utraconego**: kwota osiągnięta w roku 2017 z tego źródła nie jest liczona (UWAGA: nie każdy rodzaj dochodu można traktować jako utracony!- patrz definicja utraty dochodu)

W przypadku uzyskania dochodu po roku 2017 **należy dodać do dochodów miesięcznych danej osoby z roku 2017, kwotę uzyskanego dochodu** z miesiąca następującego po miesiącu, w którym dochód został osiągnięty. (UWAGA: nie każdy rodzaj dochodu można traktować jako uzyskany!- patrz definicja uzyskania dochodu)

Punktem odniesienia jest zawsze moment składania wniosku. Oznacza to, że np. jeśli ktoś z rodziny miał w roku 2018 od lutego do sierpnia dochód ze źródła, którego nie było w 2017 r. - nie jest to "dochód uzyskany", gdyż w momencie składania wniosku nie ma już dochodu z tego źródła. Taki dochód w ogóle nie będzie uwzględniany w wyliczeniach.

UZYSKANIE DOCHODU ("dochód uzyskany")

O uzyskaniu dochodu mówimy w dwóch przypadkach:

- uzyskanie w roku 2017 (oznacza, że dochód pojawił się w trakcie roku 2017, nie był osiągnięty przez cały rok, np. umowa o pracę została zawarta od 1 marca 2017 r., co skutkuje tym, że kwota dochodu będzie dzielona na 10 m-cy, a nie na 12) oraz
- uzyskanie po roku 2017 (o ten dochód pytamy w pkt. 4 zał. 1.1., oznacza to pojawienie się w roku 2018 nowego źródła dochodu, którego nie było w 2017 r.).

Przy czym termin „uzyskanie dochodu” jest specyficzną sytuacją (o każdym dochodzie w potocznym rozumieniu możemy powiedzieć, że jest uzyskany - w sensie: został uzyskany, osiągnięty, zaistniał, jednak przy ubieganiu się o stypendium socjalne o uzyskaniu dochodu mówimy tylko w określonej, zdefiniowanej sytuacji, w znaczeniu potocznym używane będzie określenie „osiągnięty”). Dochód, który występował przed rokiem 2017, przez cały rok 2017 i występuje nadal (źródło było i jest, np. trwa od dawna umowa o pracę) nie jest "dochodem uzyskanym" – to po prostu dochód osiągnięty w 2017 roku, obliczając miesięczny dochód danej osoby, należy roczną kwotę tego dochodu podzielić przez 12 m-cy.

"Dochód uzyskany" w roku 2017 - to dochód, który spełnia łącznie trzy następujące warunki:

1. pojawił się (np. data zawarcia umowy) w trakcie trwania roku 2017, po 01.01.2017,
2. występuje w chwili obecnej (umowa trwa),
3. zgodnie z ust. 2 § 5 zał. nr 5 Regulaminu jego uzyskanie może być spowodowane wyłącznie:
UWAGA - zmiana w przepisach!

- 1) zakończeniem urlopu wychowawczego,
- 2) uzyskaniem prawa do zasiłku dla bezrobotnych lub stypendium dla bezrobotnych,
- 3) uzyskaniem zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej (dotąd dochód z umowy o dzieło nie mógł być

"dochodem uzyskanym", obecnie - jest!)

4) uzyskaniem zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego a także emerytury lub renty, renty rodzinnej lub renty socjalnej (dotąd dochód z rent przyznawanych rolnikom w związku z przekazaniem lub dzierżawą gospodarstwa rolnego nie mógł być "dochodem uzyskanym, obecnie - jest!),

5) rozpoczęciem pozarolniczej działalności gospodarczej lub wznowieniem jej wykonywania (został dodany ciąg dalszy: "rozpoczęciem pozarolniczej działalności gospodarczej lub wznowieniem jej wykonywania po okresie zawieszenia w rozumieniu art. 14a ust. 1d ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej),

6) uzyskaniem zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

Kwota dochodu, który spełnia te warunki (jest "dochodem uzyskanym" w roku 2017), będzie dzielona przez liczbę miesięcy, w których dochód był osiągnięty, a nie przez 12 m-cy.

Dochód, który nie spełnia powyższych warunków, nie jest "dochodem uzyskanym", jego kwota osiągnięta w roku 2017 będzie więc zawsze dzielona na 12 m-cy (np. kwota alimentów, które zaczęły wpływać od 01.09.15 i wpływają do chwili obecnej).

Dochód uzyskany po roku 2017 – to dochód, który spełnia łącznie trzy następujące warunki:

1. pojawił się po roku 2017 (np. data zawarcia umowy), nie występował w 2017, np. umowa została zawarta 01.08.2018,

2. występuje w chwili obecnej (umowa trwa),

3. zgodnie z ust. 3 § 5 zał. nr 5 Regulaminu jego uzyskanie może być spowodowane wyłącznie:

1) zakończeniem urlopu wychowawczego,

2) uzyskaniem prawa do zasiłku dla bezrobotnych lub stypendium dla bezrobotnych,

3) uzyskaniem zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej (dotąd dochód z umowy o dzieło nie mógł być dochodem uzyskanym, obecnie - jest!),

4) uzyskaniem zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego a także emerytury, renty, renty rodzinnej lub renty socjalnej, (dotąd dochód z rent przyznawanych rolnikom w związku z przekazaniem lub dzierżawą gospodarstwa rolnego nie mógł być "dochodem uzyskanym, obecnie - jest!),

5) rozpoczęciem pozarolniczej działalności gospodarczej lub wznowieniem jej wykonywania (został dodany ciąg dalszy: "rozpoczęciem pozarolniczej działalności gospodarczej lub wznowieniem jej wykonywania po okresie zawieszenia w rozumieniu art. 14a ust. 1d ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej),

6) uzyskaniem zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

Miesięczna kwota dochodu, który spełnia te warunki (jest „dochodem uzyskanym” po roku 2017), będzie dodana do kwoty miesięcznych dochodów danej osoby policzonych na podstawie roku 2017.

Przy czym ma to być kwota z miesiąca następującego po miesiącu, w którym dochód został osiągnięty – np. zatrudnienie nastąpiło w lipcu, pierwsza wypłata była w sierpniu, czyli w sierpniu dochód został osiągnięty, więc miesiącem następującym po miesiącu osiągnięcia będzie wrzesień (miesięczna kwota "dochodu uzyskanego" w 2018 to będzie kwota drugiej wypłaty, przy założeniu, że wypłata następuje raz w miesiącu); na zaświadczeniu od pracodawcy powinny znaleźć się kwoty dwóch pierwszych wypłat.

UWAGA: Dochód, który pojawił się po roku 2017, ale nie występuje już w chwili obecnej nie jest „dochodem uzyskanym”, takiego dochodu w ogóle nie uwzględnia się przy obliczaniu miesięcznego dochodu danej osoby.

Dochód, który nie spełnia trzeciego warunku - np. dochód z alimentów, z gospodarstwa rolnego, z wynajmu – mimo że pojawił się po 2017 r. i jest osiągniany w chwili obecnej nie jest „dochodem uzyskanym” i nie należy go uwzględniać.

Zgłoszenie "uzyskania dochodu" w rodzinie jest obowiązkiem studenta.

M.in. następujące dochody nie mogą więc być ani "dochodami utraconymi" (trzeba je uwzględniać w wyliczeniach, mimo że już nie występują), ani "dochodami uzyskanymi" (nie należy ich uwzględniać w wyliczeniach, mimo że pojawiły się po 2017 r. i występują w chwili obecnej):

- dochody z gospodarstwa rolnego
- dochody z wynajmu
- dochody z alimentów (tylko alimenty z 2017 r. od osoby, która zmarła są "dochodem utraconym")
- dochody ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego

UTRATA DOCHODU ("dochód utracony")

Utrata dochodu ma miejsce, jeśli dany dochód występował w roku 2017 i nie występuje w chwili obecnej – został utracony (jego źródło) w roku 2017 lub po roku 2017, co należy udokumentować.

Tym samym kwota dochodu osiągnięta z tego źródła w roku 2017 nie jest uwzględniana przy obliczaniu miesięcznego dochodu danej osoby, która zgłasza dochód utracony. Jednak nie każdy dochód, mimo że przestał występować u danej osoby można zgłosić jako dochód utracony. Ważne jest co to był za dochód, z jakiego źródła, na jakiej podstawie osiągniany.

Zgodnie z ust. 1 § 5 zał. nr 5 Regulaminu utrata dochodu może być spowodowana wyłącznie:

- 1) uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego,
- 2) utratą prawa do zasiłku dla bezrobotnych lub stypendium dla bezrobotnych,
- 3) utratą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, (dotąd dochód z umowy o dzieło nie mógł być dochodem utraconym, obecnie - jest!),
- 4) utratą zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury, renty, renty rodzinnej lub renty socjalnej (dotąd dochód z rent przyznawanych rolnikom w związku z przekazaniem lub dzierżawą gospodarstwa rolnego nie mógł być "dochodem utraconym, obecnie - jest!),
- 5) wyrejestrowaniem pozarolniczej działalności gospodarczej lub zawieszeniem jej wykonywania w rozumieniu art. 14a ust. 1d ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 672, z późn. zm.),
- 6) utratą zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- 7) utratą zasądzonych świadczeń alimentacyjnych w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do tych świadczeń
- 8) zgodnie z art. 5 ust. 4c ustawy o świadczeniach rodzinnych przepisów o utracie i uzyskaniu dochodu nie stosuje się do dochodu z tytułu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej i dochodu z tytułu wyrejestrowania lub rozpoczęcia pozarolniczej działalności gospodarczej, jeżeli członek rodziny, osoba ucząca się lub dziecko pozostające pod opieką opiekuna prawnego utracili dochód z tych tytułów i w **okresie 3 miesięcy, licząc od dnia utraty dochodu, uzyskali dochód u tego samego pracodawcy lub zleceniodawcy, lub zamawiającego dzieło lub ponownie rozpoczęli pozarolniczą działalność gospodarczą.**

W związku z powyższym, nie można traktować jako "dochodu utraconego" np. dochodu z alimentów, jeśli osoba zobowiązana do ich płacenia żyje, dochodów z gospodarstwa rolnego, które zostało sprzedane. Mimo że dana osoba nie ma już w chwili obecnej tych dochodów – trzeba ich kwotę osiągniętą w roku 2017 uwzględnić przy obliczaniu miesięcznego dochodu danej osoby. Natomiast

jeśli np. dana osoba pracowała cały rok 2017 w firmie X na umowę zlecenie, umowę o dzieło lub umowę o pracę, a umowa ta uległa zakończeniu w roku 2018 (lub jeszcze w roku 2017) to dochód z 2017 roku (np. 26.300,00 zł. widniejące na PIT- 11 i na zaśw. z US) nie jest uwzględniany w wyliczeniach, miesięczny dochód tej osoby wynosi 0 zł.

Dochody z gospodarstwa rolnego

Dnia 23 września 2018 r. Prezes GUS na podstawie art 18 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz.U. z 2013 r. poz. 1381 oraz z 2016 r. poz. 40) ogłosił kwotę przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1ha przeliczeniowego w roku 2017: **3399 zł.**

Aby obliczyć dochód danej osoby z gospodarstwa rolnego na potrzeby wniosku o stypendium socjalne należy pomnożyć liczbę hektarów przeliczeniowych z gospodarstwa (lub gospodarstw), które należały do tej osoby w 2017 r. (liczba z czterema miejscami po przecinku) przez **3399 zł.** Uzyskany wynik będzie dochodem, który należy wpisać w oświadczenie o dochodach (pkt 3 zał. nr 1A). Jeśli np. oboje rodzice są współwłaścicielami gospodarstwa w równych częściach, każdy z rodziców powinien w swoim oświadczeniu wykazać połowę hektarów przeliczeniowych (a tym samym połowę dochodu z całego gospodarstwa).

UWAGA! Tylko obszar powyżej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowego jest uznawany za gospodarstwo rolne.

UWAGA! Na zaświadczeniu z Urzędu Gminy musi być wyraźnie napisane, że **W ROKU 2017 dana osoba była właścicielem gospodarstwa o podanej wielkości, zaświadczenie z bieżącą datą stwierdzające, że dana osoba jest właścicielem gospodarstwa o wielkości... jest niewystarczające - chodzi o potwierdzenie wielkości gospodarstwa w 2017 roku! Kwota dochodu z tego gospodarstwa jest na zaświadczeniu niepotrzebna.**

Właściciel kilku obszarów musi zsumować liczby hektarów przeliczeniowych.

Przy obliczaniu dochodu z gospodarstwa rolnego wysokość składki zdrowotnej nie ma żadnego znaczenia, nie można jej odliczyć od dochodu.

Wysokość odliczanej składki zdrowotnej

Kwota składki zdrowotnej jest potrzebna, by obliczyć wysokość dochodu podlegającego opodatkowaniu - m.in. kwotę tej składki odejmuje się od kwoty dochodu brutto (na zaśw. z US i na dokumentach typu PIT-11 nie widnieje kwota dochodu netto, czyli po odliczeniach - trzeba obliczyć ją samodzielnie, do tego obliczenia potrzebna jest m.in. wysokość składki zdrowotnej).

Wysokość składki zdrowotnej odliczana przy wyliczaniu miesięcznego dochodu danej osoby powinna być potwierdzona odpowiednim zaświadczeniem z ZUS-u lub z miejsca pracy. **Udokumentowana musi być wysokość każdej składki zdrowotnej od każdego dochodu** (jeśli dana osoba pracuje na etat w firmie X oraz na umowę zlecenie w firmie Y to potrzebuje zaświadczenie o wys. skl. zdr. z każdej firmy lub jedno zaświadczenie z ZUS-u, ale z wyodrębnionymi składkami z każdej z firm, a nie tylko z kwotą będącą sumą tych dwóch składek).

Zaświadczenia o wysokości składki zdrowotnej **nie są potrzebne**, gdy:

- dochód brutto jest zerowy (od zera niczego nie należy odejmować),

- osoba ma dochód opodatkowany zryczałtowanym podatkiem dochodowym,
- osoba deklaruje "dochód utracony", który został udokumentowany,
- osoba ma dochody z gospodarstwa rolnego (czyli ma dochody niepodlegające opodatkowaniu).

Wysokość składki zdrowotnej jest konieczna, by obliczyć prawidłowo dochód danej osoby (ale tylko dochód wpisany w pkt 1 zał.1A).

Obliczając dochód odlicza się całą kwotę składki zdrowotnej (9% podstawy).

Na dokumentach typu PIT-11 za 2017 r. widnieje częściowa kwota składki zdrowotnej (tylko część odliczana od podatku, czyli 7,75% podstawy, a nie pełne 9%).

Przy obliczaniu dochodu z gospodarstwa rolnego wysokość składki zdrowotnej nie ma żadnego znaczenia, nie można jej odliczyć od dochodu.

Dochód każdego członka rodziny opodatkowany podatkiem zryczałtowanym lub kartą podatkową

Od 2017/2018 za dochód opodatkowany zryczałtowanym podatkiem dochodowym – przyjmuje się dochód miesięczny w wysokości 1/12 dochodu ogłaszanego corocznie, w drodze obwieszczenia, przez ministra właściwego do spraw rodziny w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” w terminie do dnia 1 sierpnia każdego roku (patrz. „Akty prawne”)